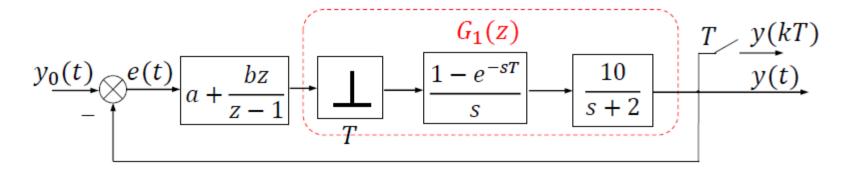
Zadanie.

Dany jest układ jak na rysunku

Przyjmij okres impulsowania taki, że $e^{-2T} = 0.8$

Oblicz transmitancję dyskretną $G_1(z)$.

Oblicz transmitancję dyskretną układu otwartego.

Zapisz równanie różnicowe układu otwartego.

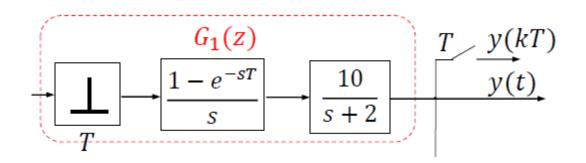
Wyznacz transmitancję dyskretną układu zamkniętego.

Na płaszczyźnie parametrów (a,b) narysuj obszar stabilności dla b>0.

Określ rząd astatyzmu układu.

Czy istnieją takie wartości a i b, dla których wystąpią dyskretne przebiegi przejściowe zanikające po skończonej liczbie okresów impulsowania? Jeśli tak, to po ilu i dla jakich a, b?

Transmitancja dyskretna G₁(z)

Przyjmij okres impulsowania taki, że $e^{-2T} = 0.8$

$$h_{ob}\left(s\right) = \frac{10}{s\left(s+2\right)} = \frac{5}{s\left(1+0.5s\right)} \quad \Rightarrow \quad h_{ob}\left(t\right) = 5\cdot\left(1-e^{-2t}\right)\cdot\boldsymbol{1}(t) \quad \Rightarrow \quad h_{ob}\left(kT\right) = 5\cdot\left(1-e^{-2kT}\right)\cdot\boldsymbol{1}(kT)$$

$$\Rightarrow H_{ob}(z) = 5 \cdot \left(\frac{z}{z-1} - \frac{z}{z-e^{-2T}}\right) = 5 \cdot z \cdot \left(\frac{1}{z-1} - \frac{1}{z-0.8}\right) = 5 \cdot z \cdot \frac{(1-0.8)}{(z-1)(z-0.8)} = \frac{z}{(z-1)(z-0.8)}$$

$$\Rightarrow G_{1}(z) = \frac{z-1}{z} \cdot H_{ob}(z) = \frac{z-1}{z} \cdot \frac{z}{(z-1)(z-0.8)} = \frac{1}{(z-0.8)}$$

Oblicz transmitancję dyskretną układu otwartego.

$$\begin{array}{c|c}
E(z) \\
\hline
a + \frac{bz}{z - 1}
\end{array}
\qquad \begin{array}{c|c}
\hline
1 \\
\hline
z - 0.8
\end{array}$$

$$G_o(z) = \frac{y(z)}{e(z)} = \left(a + \frac{bz}{z-1}\right) \cdot \frac{1}{(z-0.8)} = \frac{(a+b)z-a}{(z-1)(z-0.8)}$$

Zapisz równanie różnicowe układu otwartego.

$$(z-1)(z-0.8) \cdot y(z) = [(a+b)z-a] \cdot e(z)$$

$$\Rightarrow z^2 \cdot y(z) - 1.8 \cdot z \cdot y(z) + 0.8 \cdot y(z) = (a+b)z \cdot e(z) - a \cdot e(z)$$

$$\Rightarrow y(kT+2T) - 1.8 \cdot y(kT+T) + 0.8 \cdot y(kT) = (a+b) \cdot e(kT+T) - a \cdot e(kT)$$

Wyznacz transmitancję dyskretną układu zamkniętego.

$$G(z) = \frac{G_o(z)}{1 + G_o(z)} = \frac{\frac{(a+b)z - a}{(z-1)(z-0.8)}}{1 + \frac{(a+b)z - a}{(z-1)(z-0.8)}} = \frac{(a+b)z - a}{(z-1)(z-0.8) + (a+b)z - a}$$
$$= \frac{(a+b)z - a}{z^2 + (a+b-1.8)z + (0.8-a)}$$

Na płaszczyźnie parametrów (a,b) narysuj obszar stabilności dla b>0.

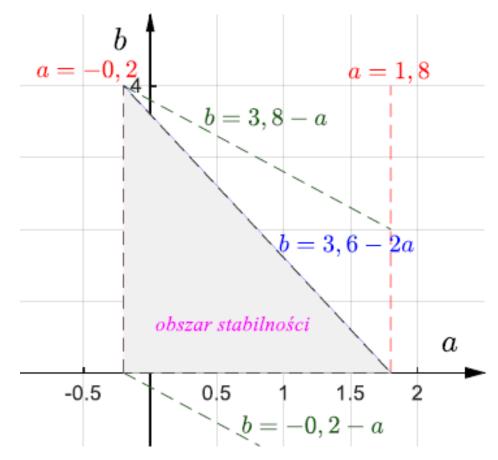
$$M(z) = z^2 + (a+b-1.8)z + (0.8-a)$$

Dla układu II rzędu, którego wielomian charakterystyczny jest postaci $M(z) = z^2 + a_1 \cdot z + a_0$

- warunki konieczne stabilności układu dyskretnego są jednocześnie warunkami wystarczającymi

$$\begin{cases} M(1) > 0 \\ M(-1) > 0 \\ |a_0| < 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 1 + (a+b-1.8) + (0.8-a) > 0 \\ 1 - (a+b-1.8) + (0.8-a) > 0 \\ |0.8-a| < 1 \\ |a+b-1.8| < 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b > 0 \\ -b - 2a + 3.6 > 0 \\ 0.8 - a < 1 \\ 0.8 - a > -1 \\ a + b - 1.8 < 2 \\ a + b - 1.8 > -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b > 0 \\ b < 3.6 - 2a \\ a > -0.2 \\ a < 1.8 \\ b < 3.8 - a \\ b > -0.2 - a \end{cases}$$

$$G_o(z) = \frac{(a+b)z-a}{(z-1)(z-0.8)}$$

 $G_o(z) = \frac{(a+b)z-a}{(z-1)(z-0.8)}$ W transmitancji układu otwartego występuje **pojedynczy** biegun z=1, więc układ jest astatyczny **1-szego rzędu**.

Aby dyskretne przebiegi przejściowe zanikały po 2 okresach impulsowania wielomian charakterystyczny układu zamkniętego powinien być postaci:

$$M(z) = z^2$$

czyli

$$z^{2} + (a+b-1.8)z + (0.8-a) = z^{2}$$
  $\Rightarrow$
$$\begin{cases} a+b-1.8 = 0 \\ 0.8-a = 0 \end{cases}$$
  $\Rightarrow$
$$\begin{cases} b = 1 \\ a = 0.8 \end{cases}$$

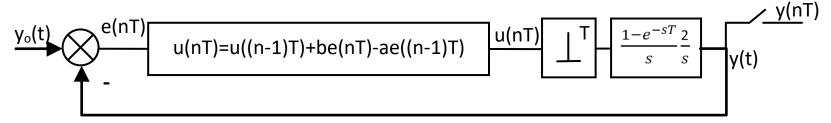
$$\Rightarrow G(z) = \frac{(a+b)z-a}{z^2 + (a+b-1.8)z + (0.8-a)}\bigg|_{a=0.8} = \frac{1.8 \cdot z - 0.8}{z^2} = 1.8 \cdot z^{-1} - 0.8 \cdot z^{-2}$$

np. dla skoku jednostkowego

$$\begin{split} h(z) &= G(z) \cdot \textbf{1}(z) = 1.8 \cdot z^{-1} \cdot \textbf{1}(z) - 0.8 \cdot z^{-2} \cdot \textbf{1}(z) \\ &\qquad \qquad h(0 \cdot T) = 0 - 0 = 0 \\ h(1 \cdot T) &= 1.8 - 0 = 1.8 \\ \Rightarrow \quad h(kT) = 1.8 \cdot \textbf{1}(kT - T) - 0.8 \cdot \textbf{1}(kT - 2T) \\ &\qquad \qquad h(2 \cdot T) = 1.8 - 0.8 = 1 \\ h(3 \cdot T) &= 1.8 - 0.8 = 1 \\ \vdots \\ \end{split}$$

Zadanie.

Schemat blokowy układu został przedstawiony na rysunku:

- Jaka jest transmitancja dyskretna tego układu?
- 2. Dla jakich wartości *a* i *b* układ będzie stabilny? Przyjąć T=0,5 s.
- 3. Dla współczynników a=0.5 i b=2 określić rząd astatyzmu układu.
- 4. Dla współczynników a=0.5 i b=2 określić wzmocnienie układu zamkniętego.
- 5. Dla jakich wartości *a* i *b* odpowiedź układu na skok jednostkowy będzie miała postać skoku jednostkowego opóźnionego o jeden okres impulsowania?
- 6. Naszkicuj odpowiedź jednostkową układu dla przypadku doboru współczynników a i b w taki sposób, że przebiegi przejściowe zanikną po co najwyżej 2 okresach impulsowania.

Regulator:
$$u(z) = z^{-1} \cdot u(z) + b \cdot e(z) - a \cdot z^{-1} \cdot e(z) \implies (1 - z^{-1}) \cdot u(z) = (b - a \cdot z^{-1}) \cdot e(z)$$

$$\Rightarrow G_r(z) = \frac{u(z)}{e(z)} = \frac{b - a \cdot z^{-1}}{1 - z^{-1}} = \frac{bz - a}{z - 1}$$

Obiekt:
$$G_{ob}\left(s\right) = \frac{2}{s} \implies h_{ob}\left(s\right) = \frac{2}{s^{2}} \implies h_{ob}\left(t\right) = 2t \cdot \mathbf{1}(t) \implies h_{ob}\left(kT\right) = 2 \cdot kT \cdot \mathbf{1}(kT)$$

$$\Rightarrow h_{ob}\left(z\right) = 2 \cdot \frac{zT}{\left(z-1\right)^{2}} \implies G_{ob}\left(z\right) = \frac{z-1}{z} \cdot h_{ob}\left(z\right) = \frac{z-1}{z} \cdot 2 \cdot \frac{zT}{\left(z-1\right)^{2}}$$

$$\Rightarrow G_{ob}\left(z\right) = \frac{2T}{z-1}$$

Układ otwarty:
$$G_o(z) = G_r(z)G_{ob}(z) = \frac{bz-a}{z-1} \cdot \frac{2T}{z-1} = 2T \cdot \frac{bz-a}{(z-1)^2}$$

Układ zamknięty:

$$G_{z}(z) = \frac{G_{o}(z)}{1 + G_{o}(z)} = \frac{2T \cdot \frac{bz - a}{(z - 1)^{2}}}{1 + 2T \cdot \frac{bz - a}{(z - 1)^{2}}} = \frac{2T \cdot (bz - a)}{(z - 1)^{2} + 2T \cdot (bz - a)}$$

$$\Rightarrow G_{z}(z) = \frac{2T \cdot (bz - a)}{z^{2} + (2T \cdot b - 2)z + (1 - 2T \cdot a)}$$

Układ zamknięty dla T=0,5 s:

$$G_z(z) = \frac{(bz-a)}{z^2 + (b-2)z + (1-a)}$$

$$M(z) = z^2 + (b-2)z + (1-a)$$

$$\begin{cases} M(1) = z^{2} + (b-2)z + (1-a)\Big|_{z=1} > 0 \\ (-1)^{n} \cdot M(-1) = z^{2} + (b-2)z + (1-a)\Big|_{z=-1} > 0 \\ |a_{0}| = |1-a| < 1 \\ |a_{1}| = |b-2| < 2 \end{cases}$$

$$M(1) = 1 + (b-2) + (1-a) > 0$$

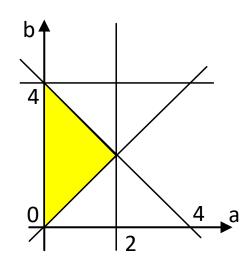
$$(-1)^2 M(-1) = 1 - (b-2) + (1-a) > 0$$

$$\Rightarrow$$
 b < -a + 4

$$\left|a_{0}\right| = \left|1-a\right| < 1 \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} 1-a < 1 \\ 1-a > -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a > 0 \\ a < 2 \end{cases}$$

$$\left|a_{\scriptscriptstyle 1}\right| = \left|b-2\right| < 2 \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} b-2 < 2 \\ b-2 > -2 \end{cases} \qquad \Rightarrow \quad \begin{cases} b>0 \\ b<4 \end{cases}$$

Układ otwarty dla T=0,5 s oraz a=0,5 b=2: $G_o(z) = \frac{bz - a}{(z-1)^2} = \frac{2z - 0,5}{(z-1)^2} \Rightarrow rząd astatyzmu = 2:$

Układ zamknięty dla T=0,5 s oraz a=0,5 b=2:

$$G_{z}(z) = \frac{(bz-a)}{z^{2} + (b-2)z + (1-a)} = \frac{2z-0.5}{z^{2}+0.5}$$

$$k_{z} = \frac{y_{ust}}{u_{ust}} = \frac{h_{ust}}{1_{n}|_{ust}} = h_{ust} \quad \Rightarrow \quad k_{z} = \lim_{z \to 1} \left[(z - 1) \cdot G_{z}(z) \cdot \frac{z}{(z - 1)} \right] = G_{z}(1)$$

$$k_z = \frac{2z - 0.5}{z^2 + 0.5}\Big|_{z=1} = \frac{2 - 0.5}{1 + 0.5} = 1$$

Układ zamknięty dla T=0,5 s:

$$G_z(z) = \frac{(bz-a)}{z^2 + (b-2)z + (1-a)} = \frac{1}{z^2}$$

Układ zamknięty dla T=0,5 s oraz a=1:

$$G_{z}(z) = \frac{(bz-1)}{z^{2} + (b-2)z} = \frac{(bz-1)}{z[z+(b-2)]} \stackrel{=}{\underset{b=?}{=}} \frac{1}{z}$$

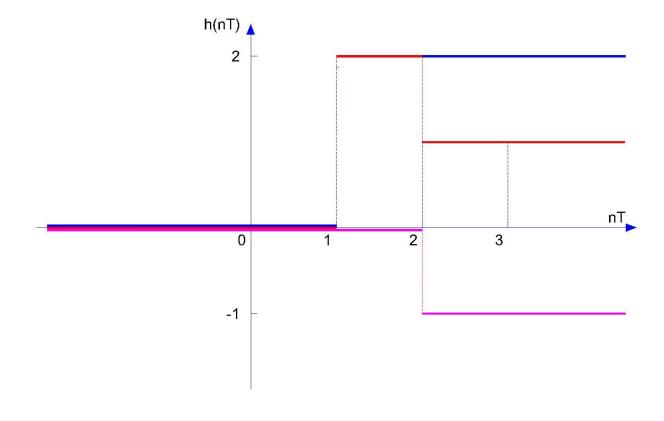
$$\Rightarrow G_{z}(z) \stackrel{=}{\underset{b=1}{=}} \frac{z-1}{z(z-1)} = \frac{1}{z} \Rightarrow \begin{cases} a=1\\b=1 \end{cases}$$

Układ zamknięty dla T=0,5 s:

$$G_{z}(z) = \frac{(bz-a)}{z^{2} + (b-2)z + (1-a)} = \frac{1}{z^{2}} \Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow$$
  $G_z(z) = \frac{2z-1}{z^2} = 2 \cdot z^{-1} - z^{-2}$

$$h(kT) = 2 \cdot \mathbf{1} \left[(k-1)T \right] - \mathbf{1} \left[(k-2)T \right]$$

Zadanie.

Równania opisujące pewien układ są następujące:

$$\begin{bmatrix} x_1(k+1) \\ x_2(k+1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.2 & -0.3 \\ 0.1 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(k) \\ x_2(k) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} u(k)$$
$$y(k) = \begin{bmatrix} 4 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(k) \\ x_2(k) \end{bmatrix}$$

- 1. Wyznaczyć transmitancję układu.
- 2. Określić dopuszczany zakres zmian współczynnika a ze względu na stabilność układu.

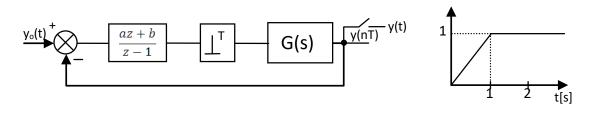
$$G(z) = \begin{bmatrix} 4 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} z - 0.2 & 0.3 \\ -0.1 & z - a \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & a \end{bmatrix} \frac{\begin{bmatrix} z - a & -0.3 \\ 0.1 & z - 0.2 \end{bmatrix}}{(z - 0.2)(z - a) + 0.1 \cdot 0.3} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{(a + 4)z - (4.1a + 1.2)}{z^2 - (a + 0.2)z + (0.2a + 0.03)}$$

$$\begin{split} M(z) &= z^2 - \left(a + 0.2\right)z + \left(0.2a + 0.03\right) \\ & \left\{ M(1) = z^2 - \left(a + 0.2\right)z + \left(0.2a + 0.03\right) \right|_{z=1} > 0 \\ & \left\{ (-1)^n \cdot M(-1) = z^2 - \left(a + 0.2\right)z + \left(0.2a + 0.03\right) \right|_{z=-1} > 0 \\ & \left| a_0 \right| = \left| 0.2a + 0.03 \right| < 1 \\ & \left| a_1 \right| = \left| a + 0.2 \right| < 2 \end{split}$$

$$\begin{split} M(1) &= 1 - \left(a + 0.2\right) + \left(0.2a + 0.03\right) > 0 \quad \Rightarrow \quad -0.8a + 0.83 > 0 \quad \Rightarrow \quad a < 1.0375 \\ (-1)^2 M(1) &= 1 + \left(a + 0.2\right) + \left(0.2a + 0.03\right) > 0 \quad \Rightarrow \quad 1.2a + 1.23 > 0 \quad \Rightarrow \quad a > -1.025 \\ |a_0| &= |0.2a + 0.03| < 1 \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} 0.2a + 0.03 < 1 \\ 0.2a + 0.03 > -1 \end{cases} \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} a < 4.85 \\ a > -5.15 \end{cases} \\ |a_1| &= |a + 0.2| < 2 \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} a + 0.2 < 2 \\ a + 0.2 > -2 \end{cases} \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} a < 1.8 \\ a > -2.2 \end{cases} \end{split}$$

Zadanie.

Schemat blokowy układu oraz odpowiedź obiektu G(s) w postaci ciągłej na skok jednostkowy :

- 1. Wyznaczyć transmitancję dyskretną obiektu G(z) przy założeniu, że okres próbkowania będzie równy: $T = \frac{1}{m} [s]$, gdzie "m" to liczba naturalna. Transmitancję wyznaczyć dla dwóch przypadków: a) m>1; b) m=1;
- 2. Do kolejnych rozważań należy przyjąć czas próbkowania T=1 [s].
- 3. Jaka jest transmitancja dyskretna układu zamkniętego bez regulatora?
- 4. Czy układ zamknięty bez regulatora jest stabilny?
- 5. Dla jakich wartości a i b przebieg stabilnego sygnału wyjściowego będzie miał charakter aperiodyczny?
- 6. Dla współczynników a=2 i b=-0.1 określić rząd astatyzmu układu.
- 7. Dla współczynników a=2 i b=0.5 określić wzmocnienie układu zamkniętego.

$$h(t) = t \cdot \left[\mathbf{1}(t) - \mathbf{1}(t-1) \right] \quad \Rightarrow \quad h(kT) = (kT) \cdot \left[\mathbf{1}(kT) - \mathbf{1}(kT-1) \right] \\ = (kT) \cdot \left[\mathbf{1}(kT) - \mathbf{1}(kT-mT) \right]$$

$$\begin{split} h(z) = \frac{zT}{\left(z-1\right)^2} \Big[1 - z^{-m} \Big] & \Rightarrow & G_m(z) = h(z) \cdot \frac{z-1}{z} = \frac{zT}{\left(z-1\right)^2} \Big[1 - z^{-m} \Big] \cdot \frac{z-1}{z} & = \frac{T}{\left(z-1\right)} \Big[1 - z^{-m} \Big] & = \frac{1}{m \cdot \left(z-1\right)} \cdot \frac{\left(z^m-1\right)}{z^m} \\ G_1(z) = \frac{1}{m-1} \frac{1}{\left(z-1\right)} \cdot \frac{\left(z-1\right)}{z} = \frac{1}{z} \end{split}$$

Bez regulatora:

$$G_z(z) = \frac{G_1(z)}{1 + G_1(z)} = \frac{\frac{1}{z}}{1 + \frac{1}{z}} = \frac{1}{z + 1}$$

granica stabilności, bo z=-1

z regulatorem:

$$G_o(z) = \frac{az+b}{z-1} \cdot \frac{1}{z}$$

$$G_{zr}(z) = \frac{G_{o}(z)}{1 + G_{o}(z)} = \frac{\frac{az + b}{z(z - 1)}}{1 + \frac{az + b}{z(z - 1)}} = \frac{az + b}{z(z - 1) + az + b} = \frac{az + b}{z^{2} + (a - 1)z + b}$$

stabilność

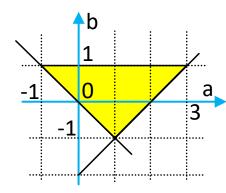
$$\begin{split} M(z) &= z^2 + (a-1)z + b \\ \begin{cases} M(1) &= z^2 + (a-1)z + b \big|_{z=1} > 0 \\ (-1)^n \cdot M(-1) &= z^2 + (a-1)z + b \big|_{z=-1} > 0 \\ |a_0| &= |b| < 1 \\ |a_1| &= |a-1| < 2 \end{split}$$

$$M(1) = 1 + (a-1) + b > 0$$
  $\Rightarrow$ $b > -a$

$$(-1)^2 M(-1) = 1 - (a-1) + b > 0 \implies b > a-2$$

$$|b| < 1$$
  $\Rightarrow -1 < b < 1$

$$|a-1| < 2$$
  $\Rightarrow -1 < a < 3$

$$\Delta = (a-1)^2 - 4b \ge 0$$
  $\Rightarrow$ $4b \le (a-1)^2$ $\Rightarrow$ $4b \le (a-1)^2$

astatyzm

$$G_{o}(z) = a=2 \atop b=-0.1 = 2z-0.1$$

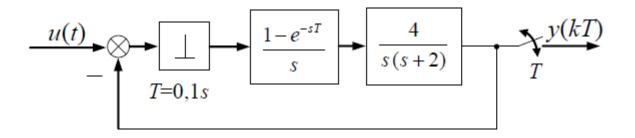
$$= \frac{az+b}{z(z-1)} \begin{vmatrix} a=2 \\ b=-0.1 \end{vmatrix} = \frac{2z-0.1}{z(z-1)}$$

rząd astatyzmu = 1

wzmocnienie

$$G_{zr}\left(z\right) \underset{b=0.5}{=} \frac{az+b}{z^2+\left(a-1\right)z+b} \bigg|_{a=2} = \frac{2z+0.5}{z^2+z+0.5} \qquad \Rightarrow \quad k_z = G_{zr}\left(1\right) = \frac{2z+0.5}{z^2+z+0.5} \bigg|_{z=1} = \frac{2+0.5}{1+1+0.5} = 1$$

Dany jest układ: (Dla ułatwienia obliczeń przyjmij zaokrąglenie e^{-0.2}=0.8

- Zapisz równanie różnicowe układu otwartego.
- b. Wyznacz transmitancję dyskretną układu zamkniętego.
- c. Czy układ zamknięty jest stabilny?
- d. Czy układ jest astatyczny? Jaki jest rząd astatyzmu układu?
- e. Wyznacz opis układu na płaszczyźnie stanów $G(z) \Rightarrow \{A, B, C\}$.

$$h_{ob}\left(s\right) = \frac{4}{s^2\left(s+2\right)} = \frac{2}{s^2\left(1+0.5s\right)} = \frac{a}{s^2} + \frac{b}{s} + \frac{c}{1+0.5s} = \frac{a\left(1+0.5s\right) + bs\left(1+0.5s\right) + cs^2}{s^2\left(1+0.5s\right)} \\ \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ c = 0.5 \\ b = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \quad h_{ob}\left(t\right) = \left(2t - 1 + e^{-2t}\right) \cdot \mathbf{1}\!\left(t\right) \quad \Rightarrow \quad h_{ob}\left(kT\right) = \left(2 \cdot kT - 1 + e^{-2 \cdot kT}\right) \cdot \mathbf{1}\!\left(kT\right)$$

$$\Rightarrow \quad h_{ob}\left(z\right) = 2 \cdot \frac{zT}{\left(z-1\right)^2} - \frac{z}{z-1} + \frac{z}{z-e^{-2T}} \quad = \frac{z}{\left(z-1\right)^2\left(z-0.8\right)} \left[0.8\left(z-0.8\right) - \left(z-1\right)\left(z-0.8\right) + \left(z-1\right)^2\right]$$

$$= \frac{z}{(z-1)^2(z-0.8)}[0.6z-0.44]$$

$$\Rightarrow G_o(z) = \frac{z-1}{z} \cdot \frac{z}{(z-1)^2(z-0.8)} [0.6z-0.44] = \frac{0.6z-0.44}{(z-1)(z-0.8)}$$

$$\frac{y(z)}{e(z)} = \frac{0.6z - 0.44}{(z - 1)(z - 0.8)} \implies (z^2 - 1.8z + 0.8) \cdot y(z) = (0.6z - 0.44) \cdot u(z)$$

$$\Rightarrow y(kT+2T)-1.8y(kT+T)+0.8y(kT)=0.6u(kT+T)-0.44u(kT)$$

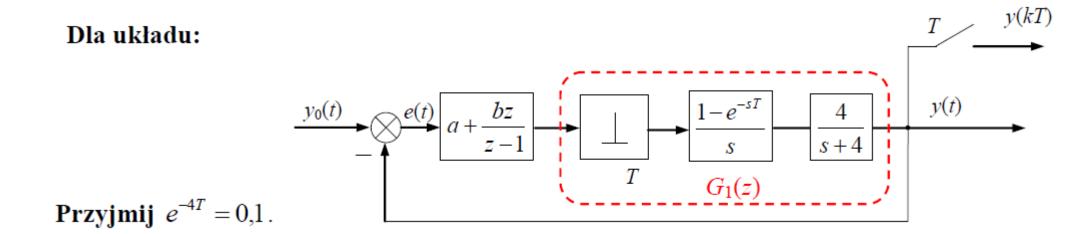
$$G(z) = \frac{\frac{0.6z - 0.44}{(z - 1)(z - 0.8)}}{1 + \frac{0.6z - 0.44}{(z - 1)(z - 0.8)}} = \frac{0.6z - 0.44}{(z - 1)(z - 0.8) + 0.6z - 0.44} = \frac{0.6z - 0.44}{z^2 - 1.2z + 0.36} = \frac{0.6z - 0.44}{(z - 0.6)^2}$$

$$(z-0.6)^2 = 0 \implies z_{1,2} = 0.6 < 1$$
 czyli układ stabilny

$$G_o(z) = \frac{0.6z - 0.44}{(z-1)(z-0.8)}$$
 czyli układ astatyczny 1-go rzędu

Z metody bezpośredniej

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -0.36 & 1.2 \end{bmatrix} \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$
$$\mathbf{C} = \begin{bmatrix} -0.44 & 0.6 \end{bmatrix}$$

- a. Oblicz transmitancję dyskretną $G_1(z)$.
- Oblicz transmitancję dyskretną układu otwartego.
- c. Zapisz równanie różnicowe układu otwartego.
- d. Wyznacz transmitancję dyskretną układu zamkniętego.
- e. Na płaszczyźnie parametrów (a,b) narysuj obszar stabilności.
- f. Czy układ jest astatyczny? Jeśli tak, to którego rzędu?
- g. Czy istnieją takie wartości a i b dla których wystąpią dyskretne przebiegi przejściowe zanikające po skończonej liczbie okresów impulsowania? Jeśli tak, to po ilu i dla jakich a, b?

$$h_{ob}(s) = \frac{4}{s(s+4)} = \frac{1}{s(1+0.25s)}$$

$$\Rightarrow \quad h_{ob}\left(t\right) = \left(1 - e^{-4t}\right) \cdot \mathbf{1}\left(t\right) \qquad \qquad \Rightarrow \quad h_{ob}\left(kT\right) = \left(1 - e^{-4 \cdot kT}\right) \cdot \mathbf{1}\left(kT\right)$$

$$\Rightarrow h_{ob}(z) = \left(\frac{z}{z-1} - \frac{z}{z-0.1}\right) = \frac{z}{(z-1)(z-0.1)} \left[(z-0.1) - (z-1) \right] = \frac{0.9z}{(z-1)(z-0.1)}$$

$$\Rightarrow G_1(z) = \frac{z-1}{z} \cdot \frac{0.9z}{(z-1)(z-0.1)} = \frac{0.9}{(z-0.1)}$$

$$G_{o}\left(z\right) = G_{r}\left(z\right) \cdot G_{1}\left(z\right) = \frac{a\left(z-1\right) + bz}{\left(z-1\right)} \cdot \frac{0.9}{\left(z-0.1\right)} \ = \frac{0.9\left(a+b\right)z - 0.9a}{z^{2} - 1.1z + 0.1} \ = \frac{y\left(z\right)}{e\left(z\right)}$$

$$\Rightarrow y(kT+2T)-1.1y(kT+T)+0.1y(kT)=0.9(a+b)u(kT+T)-0.9au(kT)$$

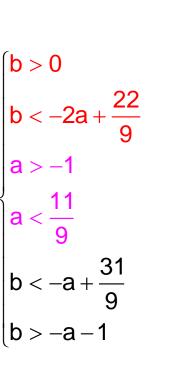
$$G(z) = \frac{\frac{0.9(a+b)z - 0.9a}{z^2 - 1.1z + 0.1}}{1 + \frac{0.9(a+b)z - 0.9a}{z^2 - 1.1z + 0.1}} = \frac{0.9(a+b)z - 0.9a}{\left[z^2 - 1.1z + 0.1\right] + \left[0.9(a+b)z - 0.9a\right]} = \frac{0.9(a+b)z - 0.9a}{z^2 + \left(0.9a + 0.9b - 1.1\right)z + \left(0.1 - 0.9a\right)}$$

$$M(z) = z^2 + \left(0.9a + 0.9b - 1.1\right)z + \left(0.1 - 0.9a\right)$$

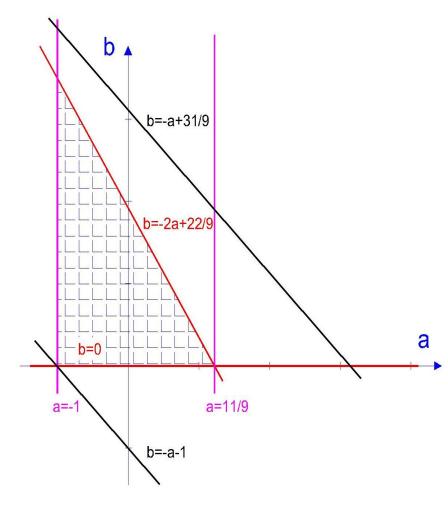
$$\begin{cases} M(1) = z^{2} + (0.9a + 0.9b - 1.1)z + (0.1 - 0.9a)\Big|_{z=1} > 0 \\ (-1)^{n} \cdot M(-1) = z^{2} + (0.9a + 0.9b - 1.1)z + (0.1 - 0.9a)\Big|_{z=-1} > 0 \\ |a_{0}| = |0.1 - 0.9a| < 1 \\ |a_{1}| = |0.9a + 0.9b - 1.1| < 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} M(1) = 1 + 0.9a + 0.9b - 1.1 + 0.1 - 0.9a > 0 \\ M(-1) = 1 - 0.9a - 0.9b + 1.1 + 0.1 - 0.9a > 0 \\ |a_0| = |0.1 - 0.9a| < 1 \\ |a_1| = |0.9a + 0.9b - 1.1| < 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow
\begin{cases}
0.9b > 0 \\
0.9b < -1.8a + 2.2 \Rightarrow \\
0.1 - 0.9a < 1 \\
0.1 - 0.9a > -1 \\
0.9a + 0.9b - 1.1 < 2 \\
0.9a + 0.9b - 1.1 > -2
\end{cases}$$

b > -a - 1

$$G_o(z) = \frac{a(z-1)+bz}{(z-1)} \cdot \frac{0.9}{(z-0.1)}$$

czyli układ astatyczny 1-go rzędu

$$M(z) = z^{2} + (0.9a + 0.9b - 1.1)z + (0.1 - 0.9a) = z^{2} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{9} \\ b = \frac{10}{9} \end{cases}$$

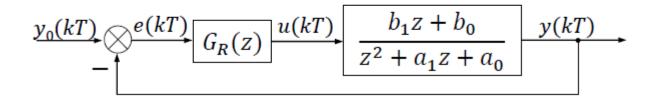
$$\Rightarrow$$
  $G(z) = \frac{1.1z - 0.1}{z^2} = 1.1z^{-1} - 0.1z^{-2}$

$$h(kT) = 1.1 \cdot 1(kT - T) - 0.1 \cdot 1(kT - 2T)$$

$$\Rightarrow$$
 h(0) = 0 h(T) = 1.1 h(2T) = 1.1-0.1 = 1 h(3T) = 1 ····

Zadanie

Dany jest układ dyskretny jak na rysunku:

Zakładając, że układ jest stabilny oblicz transmitancję regulatora $G_R(z)$ tak, by układ był astatyczny z astatyzmem I rzędu oraz dla wymuszenia $y_0(kT) = 1(kT)$ i dla zerowych warunków początkowych przebiegi przejściowe zanikały po dwóch okresach impulsowania.

$$\Rightarrow \quad \mathbf{e}_{ust} = \mathbf{y}_{ust} - \mathbf{1} = \mathbf{0} \qquad \qquad \Rightarrow \quad \mathbf{y}_{ust} = \mathbf{1} = \mathbf{1} \qquad \Rightarrow \quad \mathbf{y}_{ust} = \lim_{z \to 1} \left[\frac{z - 1}{z} \mathbf{G}(z) \frac{z}{z - 1} \right] = \mathbf{G}(1) = \mathbf{1}$$

Transmitancja układu spełniająca warunki zadania jest równa

$$G(z) = \frac{1}{L_{ob}(1)} \frac{b_1 z + b_0}{z^2} = \frac{b_1 z + b_0}{(b_1 + b_0)z^2}$$

$$\Rightarrow G(z) = \frac{G_R(z)G_{ob}(z)}{1+G_R(z)G_{ob}(z)} \Rightarrow G(z)+G(z)G_R(z)G_{ob}(z) = G_R(z)G_{ob}(z)$$

$$\Rightarrow -G(z)G_{R}(z)G_{ob}(z)+G_{R}(z)G_{ob}(z)=G(z) \Rightarrow G_{R}(z)=\frac{G(z)}{1-G(z)}\cdot\frac{1}{G_{ob}(z)}$$

$$\Rightarrow G_{R}(z) = \frac{\frac{b_{1}z + b_{0}}{(b_{1} + b_{0})z^{2}}}{1 - \frac{b_{1}z + b_{0}}{(b_{1} + b_{0})z^{2}}} \cdot \frac{1}{\frac{b_{1}z + b_{0}}{z^{2} + a_{1}z + a_{0}}} = \frac{b_{1}z + b_{0}}{(b_{1} + b_{0})z^{2} - (b_{1}z + b_{0})} \cdot \frac{z^{2} + a_{1}z + a_{0}}{b_{1}z + b_{0}} = \frac{z^{2} + a_{1}z + a_{0}}{(b_{1} + b_{0})z^{2} - b_{1}z - b_{0}}$$

$$\Rightarrow G_{R}(z) = \frac{z^{2} + a_{1}z + a_{0}}{b_{1}z(z-1) + b_{0}(z^{2}-1)} = \frac{z^{2} + a_{1}z + a_{0}}{(z-1)[b_{1}z + b_{0}(z+1)]} = \frac{z^{2} + a_{1}z + a_{0}}{(z-1)[(b_{1} + b_{0})z + b_{0}]}$$

Dany jest układ jak na rysunku

$$\underbrace{\frac{u(t)}{s}}_{T} \underbrace{\frac{1 - e^{-sT}}{s}}_{T} \underbrace{\frac{9}{(s+3)(s+6)}}_{T} \underbrace{\frac{y(kT)}{s}}_{T}$$

Przyjmij okres impulsowania taki, że $e^{-3T} = 0.5$

Napisz równanie różnicowe opisujące dynamikę układu. Zaprojektuj regulator dead-beat,

$$G_{ob}(s) = \frac{9}{(s+3)(s+6)} = \frac{3}{s+3} - \frac{3}{s+6} \qquad \Rightarrow \quad h_{ob}(s) = \frac{1}{s\left(1 + \frac{1}{3}s\right)} - \frac{0.5}{s\left(1 + \frac{1}{6}s\right)}$$

$$\Rightarrow \quad h_{ob}\left(t\right) = \left[\left(1 - e^{-3t}\right) - 0.5\left(1 - e^{-6t}\right)\right] \mathbf{1}\left(t\right) \quad \Rightarrow \quad h_{ob}\left(kT\right) = 0.5\left[1 + e^{-6kT} - 2e^{-3kT}\right] \mathbf{1}\left(kT\right)$$

$$\Rightarrow h_{ob}(z) = 0.5 \left[\frac{z}{z-1} + \frac{z}{z-e^{-6T}} - 2\frac{z}{z-e^{-3T}} \right] = 0.5 \frac{z \left[(z-0.5)(z-0.25) + (z-0.5)(z-1) - 2(z-1)(z-0.25) \right]}{(z-1)(z-0.5)(z-0.25)}$$

$$= \frac{0.5z\big[0.25z + 0.125\big]}{\big(z - 1\big)\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \quad \Rightarrow \quad G_{ob}\left(z\right) = \frac{z - 1}{z} \frac{0.5z\big[0.25z + 0.125\big]}{\big(z - 1\big)\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)\big(z - 0.25\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)} \\ = \frac{0.125\big(z + 0.5\big)}{\big(z - 0.5\big)}$$

$$\frac{y(z)}{u(z)} = \frac{0.125(z+0.5)}{(z-0.5)(z-0.25)} \Rightarrow y(z)(z^2-0.75z+0.125) = u(z)\cdot0.125(z+0.5)$$

$$\Rightarrow$$
  $y(kT+2T)-0.75y(kT+T)+0.125y(kT)=0.125u(kT+T)+0.0625u(kT)$

$$G(z) = \frac{1}{L_{ob}(1)} \frac{0.125(z+0.5)}{z^2} = \frac{16}{3} \frac{0.125(z+0.5)}{z^2}$$

$$G_{R}(z) = \frac{G(z)}{1 - G(z)} \cdot \frac{1}{G_{ob}(z)} = \frac{\frac{16}{3} \frac{0.125(z + 0.5)}{z^{2}}}{1 - \frac{16}{3} \frac{0.125(z + 0.5)}{z^{2}}} \cdot \frac{1}{\frac{0.125(z + 0.5)}{(z - 0.5)(z - 0.25)}} = \frac{\frac{16}{3} \cdot (z - 0.5)(z - 0.25)}{z^{2} - \frac{16}{3} \cdot 0.125(z + 0.5)}$$

$$=\frac{\frac{16}{3}\cdot(z-0.5)(z-0.25)}{z^2-\frac{16}{3}\cdot0.125(z+0.5)} = \frac{16z^2-12z+2}{3z^2-2z-1}$$

$$G(z) = \frac{16}{3} \frac{0.125(z+0.5)}{z^2} = \frac{2}{3} z^{-1} + \frac{1}{3} z^{-2}$$

$$\Rightarrow h(kT) = \frac{2}{3}\mathbf{1}(kT - T) + \frac{1}{3}\mathbf{1}(kT - 2T) \Rightarrow h(0) = 0 \quad h(T) = \frac{2}{3} \quad h(2T) = \frac{2}{3} + \frac{1}{3} = 1 \quad h(3T) = 1 \quad \cdots$$